

A megfelelő tüzelőberendezés, és égéstermék elvezető!

Kevesen gondolnák, hogy a **légszennyező anyagok** kibocsátása szempontjából a **lakossági** eredetű szennyezés **áll az élen** a szálló por és az egészséget súlyosan károsító policiklusos aromás szénhidrogének tekintetében. Ennek jelentős része az elavult vagy **szabálytalanul üzemeltetett lakossági tüzelőberendezések**, illetőleg a **helytelenül megválasztott tüzelőanyagok** felhasználása következtében kerül a levegőbe.

A fűtési rendszerek üzemeltetése során keletkezett égéstermékek szilárd alkotóelemei a szabadba jutva növelik a szálló por mennyiségét, különösen a fűtési szezon időszakában okoznak a lakott települések környezetében nagy koncentrációt elérő légszennyezést. Több esetben fordult már elő, hogy kedvezőtlen időjárási körülményekkel párosulva valamilyen lakott településen sűrű szmogot képezve okozott az arra érzékenyeknél légzési problémákat, de a tartósan belélegzett porral szennyezett levegő akár tüdőkárosodást is előidézhet.

Ilyen esetekben is a közvetlenül a kéményekhez köthető kibocsátás csökkentése az elsődleges és valóban hatásos megoldás. Javíthatja a helyzetet az is, ha a családi házaknál az utóbbi években újra elterjedőben lévő egyedi **szilárd tüzelési rendszereket** korszerű fűtési technológiákra cserélik, illetve szakszerűen, nagyobb hatáskörrel üzemeltetett tüzelőberendezéseket állítanak üzembe, mindez csökkenti a lakókörnyezet egészségre káros szennyezését. Az új fűtési rendszer üzembe állítása tehát nemcsak a hatékonyságot növeli, hanem költségmegtakarítást is eredményezhet.

- *Csak engedélyezett, kifogástalan műszaki állapotú tüzelő- és fűtőberendezést szabad használni.*
- *Szilárd tüzelőanyaggal (fa, szén, szalma stb.) üzemelő berendezés közelébe éghető anyagot nem szabad tenni, a kipattanó szikra felfogására fémből készült és vízzel töltött szerkezetet használjunk. A tüzelőberendezés ajtóit állandóan tartsuk csukott állapotban. A berendezés tisztítását csak lehűlt állapotában végezzük. A hamut és a salakot lehetőleg lehűtött állapotában ürítsük fémkonténerbe. Forró hamut tilos üríteni épületben vagy annak közvetlen közelében, illetve ahol az tüzet okozhat, pl.: száraz aljnövényzet.*
- *A tüzelő-, fűtőberendezéshez csak a gyártó által ajánlott tüzelőanyagot szabad használni.*
- *A szilárd tüzelőanyaggal üzemelésű tüzelő- és fűtőberendezést csak szilárd tüzelő- vagy engedélyezett begyújtó anyaggal gyújtunk be és üzemeltessük.*
- *A tüzelőanyaggal üzemelő fűtőberendezés használatakor győződjön meg arról, hogy a szellőzés megfelelő, így megelőzhető a szén-monoxid-mérgezés.*

Az emberek számára nagyon fontos a biztonságos otthon, arra azonban ritkán gondolunk, hogy ezért **a biztonságért magunknak is tennünk kell.** Például a tűzmelőzéssel és a kéményseprők munkájának támogatásával. A jó kéményseprő ma már nemcsak a tűzmelőzés kérdéseiben illetékes, feladata van a légszennyezés ellenőrzésében és az energiatakarékosság területén is. Munkájával segíti a meglévő fűtési rendszer hatékony és gazdaságos működtetését, a tűzmelőzést, a károsanyag-kibocsátás csökkentése révén pedig a környezet megóvásához is hozzájárul.

Hogyan kerülhetjük el a kéménytűz kialakulását? A kéménytűzek nagy része az égéstermék-elvezetőben lerakódott, elszurkosodott korom gyulladására vezethető vissza, ennek előzménye pedig a **helytelen tűzrakás és nem megfelelő tüzelőanyag** használata. Az okok között a második a kémény építőanyagainak elöregedése, az égéstermék-elvezető nem megfelelő műszaki állapota. Fontos, hogy a kéményseprő által megállapított kéményhibákat mihamarabb, lehetőleg a fűtési szezont megelőzően, szakemberrel javíttassák ki! Életveszélyes hiba feltárása esetén semmiképpen ne használják a tüzelő-, fűtőberendezést és a kéményt a hiba teljes elhárításáig és az új használatbavételi engedélyek beszerzéséig!

Mit tehet Ön? Gondolja meg kétszer is, mit tesz a tűzre! Ne kerüljön az égésterbe rongy, gumi, műanyag, színes vagy fényes reklámújság, festett, lakkozott fa vagy bútorlap, mert ezek elégetésekor több korom rakódik le a kéményben, tönkre teszik a tüzelőberendezést, a bennük található káros

melléktermékek, mérgező, rákkeltő anyagok a levegőbe és a hamuba kerülnek, veszélyeztetve az egészséget és a környezetünket. Az elszurkosodott korom begyulladását közvetlenül kiválthatja, ha hirtelen eléggő tüzelőanyagot – fenyőfatülevél, gyaluforgács, dióhéj stb. – használunk. Az izzó paraszt tartalmazó tüztérbe tilos nagy mennyiségű tűzifát betenni, mert nem lehet az ehhez szükséges mennyiségű levegőt biztosítani, ami elégtelen égéshez, rosszabb esetben robbanásveszélyhez vezethet. A tökéletlen égés során felszabaduló gázok egy része nem távozik a kéményen keresztül, így saját otthonunk levegőjét is megmérgezzük.

Kéménytűz két okból következhet be: ha a korom gyullad meg, vagy ha a szuroklerakódás kap lángra. Előbbi esetben a kéményben lerakódott por és a kicsapódott szilárd égéstermék gyullad meg. Pár percig tartó természetes folyamat, amely során a kéményben lerakódott szennyeződés 500 Celsius fokos hőmérsékleten hamuvá változik, leég a belső falakról. Szurokégsről akkor beszélünk, ha a porkorom és a kén keveredik a kicsapódó vízpárával, majd meggyullad. Ez már veszélyes folyamat, mivel az égő anyag égéshője rendkívül magas, a 800-1300 Celsius fokot is elérheti, az égés pedig akár tizenöt órán át is tarthat a lerakódott anyag mennyiségétől függően. Ez a folyamat csak ellenőrzött körülmények között, a kéményseprő felügyelete mellett történhet. Ezzel a speciális eljárással egy későbbi üzemzavart vagy dugulást, esetleg kéménytűzet lehet elkerülni.

A tüzelőberendezések használatával összefüggő veszélyek között kiemelt helyet foglal el a szén-monoxid-mérgezés. Egy szén-monoxid-érzékelő felszerelése után nagyobb biztonságban tudhatja otthonát és szeretteit, azonban fontos tudnia, hogy az érzékelő önmagában nem akadályozza meg a mérgező gáz kialakulását, csupán jelzi annak jelenlétét.

Hogyan előzheti meg a szén-monoxid kialakulását?

- A nyílt lánggal égő tüzelő-, fűtő-, vízmelegítő és főzőeszközök telepítését bizzuk szakemberre!
- A nyílt lánggal égő berendezések a szoba levegőjét használják az égés során. Biztosítsuk ezek levegő-utánpótlását!
- Évente tisztítsuk ki és vizsgáltsuk felül a nyílt lánggal működő eszközöket!
- Tegyük lehetővé, hogy a kéményseprő el tudja végezni az időszakos ellenőrzést!
- Az ajtók, ablakok cseréjénél ügyeljünk rá, hogy legyen résszelőző az újonnan beépített, jól záródó nyílászárókon!
- Az elszívó és a nyílt lánggal égő berendezés együttes működése is hozzájárulhat a szén-monoxid kialakulásához. Ezeket soha ne működtessük együtt!
- Az esetek fele a fürdőszobában történik, mert azok légtere általában kicsi, így a vízmelegítő gyorsan elhasználja az égéshez a szoba levegőjét. A szellőzőrácsot soha ne takarjuk le, vagy szüntessük meg!

Hova telepítse az érzékelőt?

A szén-monoxid a levegőnél alig könnyebb gáz, ezért jól elkeveredik a szoba levegőjével. Az érzékelőket mindig fejmagasságban helyezzük el. A nyílt lánggal működő eszköztől mintegy másfél méteres távolságra célszerű elhelyezni, hogy az a legnagyobb biztonságot nyújtsa. Fontos, hogy az érzékelő ne a szoba sarkában kapjon helyet, a sarkoktól 10-20 centiméter távolságban helyezzük el az eszközt. Ha a hálószobába helyezzük az érzékelőt, akkor a fekvő helyzetben lévő fejünk magasságához telepítsük.

Kéményseprő ügyfélszolgálat 1818 szám, 9.1-es menü

forrás: <https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/tajekoztatok/kornyved>

<https://www.katasztrofavedelem.hu/388/katasztrofatisuk-teli-veszelyek-a-futesi-eszkozok-biztonsagos-hasznalatanak-szabalyai>